

ИЗ ИНСТИТУТА

ДЈЕЛАТНОСТ ИНСТИТУТА У 1975. ГОДИНИ

Остајући вјераи пракси да читаоце свога часописа упознаје са резултатима рада, Институт ће им и овога пута ставити на увид најважније податке на основу којих се може стећи јасна слика о његовој дјелатности и раду сваког сарадника.

Програмом рада за 1975. годину одређени су задаци Института за историју у Сарајеву у цјелини и његових сарадника појединачно. Ти задаци су из средњорочног програма рада Института (период 1971 – 1975. године) који предвиђа изучавање историје народа Босне и Херцеговине. Задаци на којима је рађено у Институту обухватају раздобље средњег вијека, османског периода, нове и најновије историје народа Босне и Херцеговине. Али, с обзиром на то да је проширење дјелатности Института на прва два периода услиједило тек 1973. године, као и с обзиром на предметно опредјељење научног кадра у Институту, тежиште рада је још увијек на новијој и најновијој историји народа Босне и Херцеговине.

Посебно треба нагласити да је седам сарадника Института радило на вишетомној историји народа Босне и Херцеговине (организатор цјелокупног рада на изради ове историје је Академија наука и умјетности Босне и Херцеговине). Овај задатак је услиједио мимо ранијег плана Института (на општи захтјев свих друштвено-политичких фактора Републике) због потребе да се што прије напише и објави Историја народа Босне и Херцеговине. Ангажовањем сарадника на тим задацима, дошло је до пролонгирања рокова на завршавању тема које су рађене према програму Института.

У оквиру документације настављена је израда Хронологије најважнијих догађаја од 1945. до 1963. године, библиографска обрада радничких листова, вршено је сређивање документације и обављени су други послови.

На реализацији тематског дијела Програма Института у 1975. години било је ангажовано 28 сарадника, и то: један научни савјетник, четири виша научна сарадника, три научна сарадника, један стручни савјетник, четири виша стручна сарадника, шест асистената (од којих три магистра), секретар Института и осам спољних сарадника. У Одсеку за документацију раде четири сарадника, од којих два виша стручна сарадника, библиотекар и један архивски помоћник.

У раду је било укупно 20 самосталних тема, три магистарска рада млађих сарадника – асистената, док је седам сарадника радило искључиво на Историји народа Босне и Херцеговине. Према раздобљима, двије теме су из средњег вијека (једна магистарски рад), двије из османског периода (магистарски радови), шест тема из периода 1878 – 1918, шест тема су из периода између два рата и шест тема из периода НОР-а и револуције 1941 – 1945.

У току 1975. године завршене су следеће теме:

1. *Раднички покрет у Босни и Херцеговини од 1906. до 1919. године.* Обрађивач мр Илијас Хаџибеговић, спољни сарадник.
2. *Синдикални покрет у Босни и Херцеговини 1918 – 1941. године.* Обрађивач др Ахмед Хаџировић, виши научни сарадник.
3. *Дјелатност ХСС у Босни и Херцеговини до завођења шестојануарске диктатуре 1929. године.* Обрађивач мр Томислав Ишек, асистент.
4. *Изградња босанскохерцеговачке државности у условима НОР-а.* Обрађивач Драго Боровчанин, секретар Института.
5. *Национално питање у Босни и Херцеговини у свјетлу историјског развика радничког и народноослободилачког покрета – дио који обухвата период аустроугарске окупације 1878 – 1918. године.* Обрађивач др Енвер Реџић, спољни сарадник.

У раду су биле следеће теме:

1. *Твртко II Твртковић – Босна у првој половини XV стољећа* – асистента мр Паве Живковића.
2. *Посљедњи Павловићи – Босна средином XV стољећа* – асистента Бориса Нилевића.
3. *Поријекло муслиманских аристократских породица у Босни и Херцеговини до краја XVI стољећа* – магистарски рад асистента Бехије Златар.
4. *Покушај Порте да расели Црногорце почетком XVIII стољећа с посебним освртом на насељавање на територију источне Босне* – магистарски рад асистента Енеса Пелидије.
5. *Борба за вјерску и вакуфско-меарифску аутономију и стварање првих политичких организација босанско-херцеговачких Муслимана под аустроугарском управом* – вишег научног сарадника др Нусрета Шехића.
6. *Дјелатност Босанскохерцеговачког сабора* – научног сарадника др Цевада Јузбашића.
7. *Борба Срба Босне и Херцеговине за вјерску и школску аутономију* – спољњег сарадника Боже Мауара.
8. *Босна и Херцеговина и стварање југословенске државе* – спољњег сарадника др Луке Ђаковића.
9. *Вјерске заједнице и политичка збивања у Босни и Херцеговини од аустроугарске окупације 1878. до 1945. године* – група сарадника Института.
10. *Радикална странка Босне и Херцеговине 1919 – 1941. године* – спољњег сарадника – асистента мр Томислава Краљачића.

11. *Савез земљорадника у Босни и Херцеговини 1919 – 1941. године* – спољњег сарадника, асистента Милана Гаковића.

12. *Напредни омладински покрет у Босни и Херцеговини 1919 – 1941. године* – асистента мр Дубравке Шкарице.

13. *Буро Ђаковић* – Монографија – асистента др Ибрахима Карабеговића.

14. *Народноослободилачки покрет у Херцеговини 1942. године* – стручног савјетника Невенке Бајић.

15. *Четнички покрет у Босни и Херцеговини 1941 – 1945. године* – вишег научног сарадника др Здравка Антонића.

16. *Однос Трећег Рајха и Независне Државе Хрватске* – вишег стручног сарадника мр Рафаела Брчића.

17. *Историјски развој ССРН БиХ* – вишег стручног сарадника мр Уроша Недимовића.

18. *КПЈ у источној Босни од средине 1942. до ослобођења 1945. године* – научног сарадника др Расима Хурема.

Један број сарадника је радио на вишетој историји народа Босне и Херцеговине.

На IV књизи (1878 – 1918) радили су:

1. др Цевад Јузбашевић – руководиоца IV поткомисије, учествовао је на изради садржаја IV тома историје народа Босне и Херцеговине, те радио поглавља: *Анексија и њене посљедице и Босански сабор и дјелатност политичких странака 1910 – 1914.*

2. др Нусрет Шехић радио је на дијелу поглавља које се односи на политички развојак Муслимана под аустроугарском окупацијом до 1909. године.

На V књизи (1918 – 1941) радили су:

1. др Никола Бабић, поглавље за период 1918 – 1924;

2. др Недим Шарац, поглавље за период 1925 – 1931,

3. др Ахмед Хаџијевић, поглавље за период 1932 – 1941.

На VI књизи (1941 – 1945) радили су:

1. др Здравко Антонић, поглавља: *Окупација Југославије и подјела Босне и Херцеговине, Рад КПЈ на припремама устанка, Први видови отпора окупатору и усташама и Почетак и ток устанка.*

2. мр Рафаел Брчић, поглавља: *Босна и Херцеговина у оквиру НДХ и Мјере окупатора и квислинга против устанка у Босни и Херцеговини у уставима окупације и устанка.*

3. др Расим Хурем, поглавља: *Политички профил устаничких снага и улога КПЈ, Ослободилачка и револуционарна суштина устанка, Однос грађанских политичких снага према устанку и Политичка диференцијација устаничких снага крајем 1941. и у првој половини 1942. године.*

Рађено је на хронологији најважнијих догађаја у Босни и Херцеговини 1945 – 1963. године (Будимир Миличић, виши стручни сарадник), историјско-библиографска обрада »Гласа Слободе« (Мирјана Трнинић, виши стручни сарадник); библиографија »Југословенског листа« (Жељка Врдољак, библиотекар); сређивање документације (Мирсада Мушкић, помоћни документатор).

Поред послова на извршавању тематског дијела програма, сарадници Института су обављали и друге научне и стручне послове.

Током 1975. године изашли су из штампе »Прилози« Института за историју број 10/2 за 1974. годину који садрже 11 чланака и расправа, 4 прилога, 11 осврта и приказа и два прилога из Института.

У Институту је организована дискусија о књизи др Расима Хурема *Крзна НОП-а у Босни и Херцеговини крајем 1941. и почетком 1942. године*, у којој су узели учешћа сарадници Института.

Неколико сарадника Института учествовало је у дискусији о проблемима етничког развика у Босни и Херцеговини коју је организовала Комисија за израду Историје народа Босне и Херцеговине Академије наука и умјетности БиХ.

Обје дискусије су објављене у овом броју »Прилога«.

Један број сарадника Института је узео учешћа на домаћим и међународним скуповима:

а) На међународном научном скупу *Стогодишњица босанскохерцеговачког устанка 1875 – 1878*, одржаном у организацији Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине у Сарајеву, учествовали су др Цевад Јузбашић са рефератом: *Окупација и питање укључења Босне и Херцеговине и Далмације у заједничко аустроугарско царинско подручје* и др Нусрет Шехић са рефератом: *Југословенска историографија о босанскохерцеговачком устанку у посљедњих десет година*.

б) На пригодном скупу поводом 70-годишнице рада синдиката у Босни и Херцеговини, који је организовала Републичка конференција савеза синдиката Босне и Херцеговине, учествовали су са одређеним прилозима: др Никола Бабић, др Ахмед Хаџировић, мр Ибрахим Карабеговић, мр Урош Недимовић, др Недим Шарац и мр Дубравка Шкарица.

ц) На међународној конференцији историчара радничког покрета у Линцу (Аустрија) учествовао је мр Урош Недимовић, виши стручни сарадник са рефератом: *О настанку и развиту Народног фронта у Југославији до 1939. године*.

Овом скупу присуствовали су и др Ахмед Хаџировић и мр Ибрахим Карабеговић.

д) На научном скупу *Споменици револуције у Босни и Херцеговини – стање и проблеми* одржаном у организацији Републичког завода за заштиту споменика културе, Музеја града Зенице и Института за историју у Сарајеву, децембра 1975. године у Зеници, учествовали су сарадници Института:

1. др Никола Бабић са рефератом – *Улога споменика у његовању традиција НОР-а и социјалистичке револуције;*

2. Драго Боровчанин са рефератом – *Обиљежавање догађаја из НОР-а и револуције на подручју Романије и*

3. др Здравко Антонић, који је учествовао у дискусији.

е) На научном скупу *Семберија у НОБ-и 1942. године* одржаном у организацији Института за друштвена истраживања Факултета политичких наука у Сарајеву и Скупштине општине Бијељина, новембра 1975. године, учествовали су:

1. др Здравко Антонић, виши научни сарадник, са рефератом – *Семберија и Мајевица у оквиру војно-политичких збивања 1942. године;*

2. Драго Боровчанин са рефератом – *Органи народне власти у Семберији и на Мајевици 1942. године и*

3. мр Рафаел Брчић са рефератом – *Корекција њемачко-ушашке политике према Србима у НДХ и њене рефлексије у Семберији.*

Сва три сарадника су посебно узели учешћа у дискусији о рефератима поднесеним на овом скупу.

ф) На научном скупу *Народноослободилачки рат и социјалистичка револуција у Југославији у завршној фази другог свјетског рата (1944 – 1945)*, одржаном у организацији Заједнице институција за изучавање новије историје народа и народности Југославије од 10 – 12. децембра 1975. године у Београду, учествовао је др Расим Хурем са рефератом – *Повлачење њемачког Wehrmachta из Југославије 1944/1945. године у дјелима западноњемачких и аустријских аутора.*

г) На пригодном скупу посвећеном 30-годишњици Првог конгреса АФЖ-а Босне и Херцеговине, који је организовала Конференција за друштвени положај жена Босне и Херцеговине, учествовали су:

1. др Никола Бабић (у дискусији);

2. Невенка Бајић са рефератом – *Историјски осврт на улогу жена у напредном радничком покрету Босне и Херцеговине;*

3. Драго Боровчанин са рефератом – *Оснивачка конференција Савеза жена Босне и Херцеговине фебруара 1942. године у Фочи;*

4. др Ахмед Хаџировић са рефератом – *О једној акцији жена;*

5. мр Урош Недимовић са рефератом – *Нека најважнија питања из историје револуционарног покрета жена БиХ у периоду 1921 – 1929. године и*

6. мр Дубравка Шкарица са рефератом – *Први конгрес антифашистичког фронта жена БиХ.*

х) На научном скупу *Револуција, политичка партиципација и самоуправљање*, чији је организатор Институт за друштвена истраживања Факултета политичких наука у Сарајеву, одржаном априла 1975. године у Млинима, учествовали су:

1. др Здравко Антонић са рефератом – *О специфичностима револуционарних токова у Босни и Херцеговини 1941 – 1943. године;*

2. др Недим Шарац са рефератом – *Револуција и КПЈ*

3. др Расим Хурем, (у дискусији)

и) На свјетском конгресу историчара у Саи Франциску, августа 1975. године, учествовао је др Никола Бабић.

Више сарадника Института је објавило научне и стручне радове, и то:

1. Миличић Будимир, *Графички радници Сарајева 1903 – 1941. године*, Сарајево 1975.

2. Шарац др Недим, *Успостављање шестојануарског режима 1929. године с посебним освртом на Босну и Херцеговину*, Сарајево, 1975.

II. Чланци и расправе:

1. Бабић др Никола, *Јединство ослободилачког рата и социјалистичке револуције народа и народности Југославије*, »Преглед«, Часопис за друштвена питања, бр. 5/75;

2. Исти, *The Multi-National Yugoslav Community and the League of Communists-the Significance of Historical Experience*, »Survey«, Сарајево, No 3/75;

3. Исти, *The Place and Role of Young Bosnia in the History of the Peoples of Bosnia-Herzegovina. Introductory Report*, »Survey«, Сарајево, No 1/1975.

4. Хаџировић др Ахмед, *Прилог проучавању положаја радника у Босни и Херцеговини између два рата*, »Прилози« бр. 10/2 – 1974;

5. Исти, *Утицај комуниста на рад синдиката*, Трећи програм Радио Сарајева, бр. 8/75;

6. Јузбашић др Цевал, *Some Problems in studying Young Bosnia*, »Survey«, Сарајево, No 1/1975;

7. Карабеговић мр Ибрахим, *Конституисање реформистичког радничког покрета у Југославији концем 1921. и почетком 1922. године*, »Прилози«, бр. 10/2 – 1974;

8. Миличић Будимир, *Пролетерско организовање графичких радника Босне и Херцеговине 1903 – 1941*, »Прилози« бр. 10/2, 1974;

9. Шарац др Недим, *Револуција и комунистичка партија Југославије*, »Социјализам« бр 3/75;

10. Исти, *Аграрни фактор друштвено-политичког живота у Краљевини СХС (1918 – 1929)*, »Преглед«, бр. 7 – 8/75;

11. Исти, *Промјена назива и подјеле на бановне југословенске монархије 1929. године*, »Прилози«, бр. 10/2 – 1974;

12. Исти, *The Historical Dimension of Togetherness*, »Survey«, Сарајево, No 3/75;

13. Исти, *An Same Elemente of the Ideological – Political Structure of the Yong Bosnia Novembut*, »Survey«, Сарајево, No 1/75;

14. Трнинић Мирјана, *Some Faktures of the Nacional Revolutionary Youth Movement in Bosnia-Herzegovina up. to 1914*, »Survey«, Сарајево, No 1/75;

15. Живковић мр Паво, *Дипломатска активност Браила Тезаловића*, »Прилози« бр. 10/2 – 1974;

III Прилози

1. Хашировић др Ахмед и мр Ибрахим Карабеговић, *Одјек устанка аустријских радника у социјалистичкој и комунистичкој штампи у Југославији*, »Прилози«, бр. 10/2 – 1974;

2. Хурем др Расим, *Осврт на НОР и социјалистичку револуцију у Босни и Херцеговини*, »Наши разгледи«, часопис за политичка, привредна и културна питања, Љубљаиа, мај 1975;

3. Шехић др Нусрет, *Осврт на југословенску историографију о устанку у Босни и Херцеговини 1875 – 1878. године*, »Настава историје«, Загреб, бр. 4/1975;

4. Златар Бехија, *Неки подаци о Санџак-бегу Мехмедбегу Обреновићу*, »Прилози«, бр. 10/2 – 1974;

5. Живковић мр Паво, *Подаци о робљу као извор за исторнјску географију средњовјековне Босне*, »Прилози«, бр. 10/2 – 1974;

6. Исти, *Генеалогнја породице Тезаловића из Праче*, »Преглед«, бр. 6/75.

IV. Критике и прикази

1. Боровчаин Драго; др Никола Бабић, *Рат, револуција и југословенско питање у политици Социјалдемократске странке Босне и Херцеговине*, »Опредјелјења«, бр. 4/75;

2. Брчић мр Рафаел; др Никола Живковић, *Ратна штета коју је Њемачка починила Југославији за вријеме II свјетског рата*, »Преглед«, бр. 10/75;

3. Исти; Gert Fricke, *Kroatien 1941 – 1944. Der »Unabhängige Staat« in der Sicht des Deutschen Bevollmächtigten Generals in Agram, Glaise v. Horstenau*, »Војноисторијски гласник«, б. р. 2 – 3/74;

4. Хашировић др Ахмед; др Атиф Пуриватра, *Југословенска муслиманска организација у политичком животу Краљевине СХС*, Трећи програм Радио-Сарајева, бр. 8/75;

5. Недимовић мр Урош; *International Review of Sozial History*, Амстердам 1973, – »Прилози« бр. 10/2 – 1974;

6. Исти; Тома Миленковић, *Социјалистичка партија Југославије од 1921. до 1929. године*, »Ослобођење«, јуни 1975. године;

7. Нилевић Борис; Зборник *Средњовјековна Босна и европска култура*, »Радови« III, изд. Музеја града Зенице 1973, »Прилози« бр. 10/2 – 1974;

8. Исти; »Прилози« Института за историју бр. 9/1, »Преглед«, бр. 4/75;

9. Пелидија Енес; Ешреф Ковачевић, *Границе босанског пашалука према Аустрији и Млетачкој Републици по одредбама Карловачког мира*, »Прилози«, бр. 10/2 – 1974;

10. Златар Бехија; Тома Поповић, *Турска и Дубровник у XVI вијеку*, »Прилози« бр. 10/2 – 1974;

11. Живковић мр Паво; др Душан Динић – Кнежевић, *Положај жена у Дубровнику у XIII и XIV веку*, »Прилози«, бр. 10/2 – 1974.

Библиографије:

1. The historiography of Yugoslavia 1965 – 1975, Belgrade 1975.

У овој књизи, која је презентирана на Свјетском конгресу историчара у Сан Франциску, објавили су библиографију извора и литературе из историје Босне и Херцеговине

а) За средњи вијек

– Живковић мр Паво, асистент (коаутор проф. др Сима Ћирковић), стр. 95 – 100.

б) За аустроугарски период

– Јузбашић др Цевад и Шехић др Нусрет, стр. 324 – 339.

VI. Прилози објављени у штампи

1. Антонић др Здравко, *Везе НОП-а у источној Босни и западној Србији 1941 – 1945. године*, «Ослобођење», Сарајево;

2. Боровчанин Драго, *Партијска организација на Романији*, «Ослобођење», Сарајево;

3. Исти, *Босна и Херцеговина у одлукама Другог засједања АВНОЈ-а*, «Ослобођење», Сарајево;

4. Брчић мр Рафаел, *Њемачки и талијански планови у Босни и Херцеговини 1941 – 1942. године*, «Ослобођење», Сарајево;

5. Исти, *Лист пркоса и отпора*, два броја листа «Комунист», органа Покрајинске организације КПЈ у Босни и Херцеговини, «Комунист», Београд, бр. 931, година 33, од 20. јануара 1975. године;

6. Трнинић Мирјана, *О дјелу Веселина Маслеше*, «Глас», бр. 2135/75.

VII. *Народни хероји Југославије*, Издавачко предузеће «Младост», Београд 1975. За ову књигу су сарадници Института написали биографије: Антонић др Здравко (десет), Бајић Невенка (петнаест), Боровчанин Драго, (петнаест), Брчић мр Рафаел, (осамнаест), Ишек мр Томислав (десет), Недимовић мр Урош (двје), Трнинић Мирјана (шест) и Врдољак Жељка (двје).

VIII. Остало

1. Хаџировић др Ахмед, предговор за књигу Будимира Миличића: *Графички радници Сарајево 1903 – 1941*, Сарајево 1975;

2. Исти, Шест полчасовних емисија на Телевизији Сарајево посвећених најзначајнијим штрајковима у Босни и Херцеговини;

3. Врдољак Жељка, *Првомајске прославе у Босни и Херцеговини до 1945. године* (по архивским документима и радничкој штампи) – Трећњи програм Радио-Сарајева, 30. априла 1975. године;

4. Исти, Библиографија «Прилога» часописа Института за историју од 1 – 10 у «Прилозима» бр. 10/2 – 1974.

Већи број сарадника Института ангажован је у једној или више редакција часописа и књига у Институту и ван Института.

Сарадници су радили у редакцијама часописа:

- Годишњак Друштва историчара Босне и Херцеговине,
- Годишњак Архива и Друштва архивских радника Босне и Херцеговине,
- Acta historico – oeconomica Jugoslaviae,
- Преглед.

У редакцијама књига и зборника:

- Сабрана дјела Јосипа Броза Тита,
- Грађа за монографију о Ивану Крндељу,

- 70 година синдиката у Босни и Херцеговини и
- Жене Босне и Херцеговине у народноослободилачкој борби 1941 – 1945. године.

У редакцији часописа »Прилози« Института за историју – Сарајево радили су: др Никола Бабић, одговорни уредник, др Здравко Антонић, др Ахмед Хаџировић, др Расим Хурем, др Нусрет Шехић, чланови Редакције и Борис Нилевић, секретар Редакције (стари састав), а од октобра 1975. године: др Цевад Јузбашић, одговорни уредник, др Здравко Антонић, др Никола Бабић, др Ахмед Хаџировић, чланови Редакције и Борис Нилевић, секретар Редакције (нови састав).

Више сарадника Института били су ангажовани као рецензенти разних издања од стране издавачких кућа у Сарајеву.

Сарадници Института су били ангажовани и у предавачкој активности. Тако је др Недим Шарац, редовни професор Факултета политичких наука у Сарајеву држао током године предавања на томе факултету, а мр Паво Живковић је радио као асистент Филозофског факултета у Сарајеву.

На семинарима за професоре средњих и наставнике основних школа, које су организовали просвјетно-педагошки заводи и заједнице образовања на територији Босне и Херцеговине, предавања су држали сарадници Института, и то: др Здравко Антонић, др Никола Бабић, Драго Боровчанин, мр Рафаел Брчић и др Расим Хурем.

Један број сарадника Института је учествовао у раду комисија за оцјењивање програма и уџбеника историје за средње и основне школе. У Комисији Марксистичког центра ЦК СК БиХ радили су Невенка Бајић, др Цевад Јузбашић и др Недим Шарац. Ова комисија је сачинила Анализу марксистичке заснованости наставних програма, уџбеника и приручника за историју у школама Социјалистичке Републике Босне и Херцеговине. Комисија Издавачког предузећа »Свјетлост« ООУР-а Завода за издавање уџбеника, у којој су учествовали др Здравко Антонић, др Ахмед Хаџировић, мр Ибрахим Карабеговић, др Недим Шарац и др Нусрет Шехић израдила је анализу идејно-политичке заснованости и вриједности уџбеника за историју у основним и средњим школама СР Босне и Херцеговине.

Осим научног и стручног рада, сарадници Института за историју су ангажовани у друштвено-политичком раду, вршећи разне дужности на нивоу града и Републике, као и у више самоуправних органа ООУР-а, скупштинама и извршним органима интересних заједница, руководствима и органима управљања више културних, научних и других институција и организација у Сарајеву.

За научна дјела: *Језичко питање у аустроугарској политици у Босни и Херцеговини пред први свјетски рат*, Сарајево 1973. и *Изградња жељезница у Босни и Херцеговини у свјетлу аустроугарске политике од окупације до краја Калајеве ере*, Сарајево, 1974, др Цевад Јузбашић, научни сарадник Института је добио републичку награду »Веселин Маслеша« за 1975. годину.

Институт је посветио одговарајућу пажњу и уздизању својих научних кадрова. Тако су на постдипломским студијама била три сарадника, асистента. Бехија Златар је током године положила све испите са друге године постдипломског студија, а Борис Нилевић и Енес Пелидија су положили испите из прве године и стекли право за упис у другу годину постдипломског судња на Филозофском факултету у Београду.

Остварена је одређена сарадња и са научним установама у земљи.

Институт је активно, посредством својих представника, учествовао у раду Заједнице института за нову и новију историју народа и народности Југославије. Тако је Институт био и суорганизатор научног скупа *Народноослободилачки рат и социјалистичка револуција у Југославији у завршној фази другог свјетског рата (1944 – 1945)*. Поред тога, ова сарадња је омогућила сарадницима Института да лакше и брже дођу до архивске грађе и документације, чиме је, свакако, интензивирао рад на обради одређених проблема које сарадници пручавају.

Институт је био и суорганизатор са Републичким заводом за заштиту споменика културе и Музејем града Зенице научног скупа *Споменици револуције у БиХ – Стање и проблеми*, па је тако успоставио једну корисну сарадњу са овим институцијама.

Са Катедром за историју Филозофског факултета у Сарајеву развијена је широка сарадња у низу питања од заједничког интереса. Професори ове Катедре чланови су органа управљања у Институту, Научног вијећа, Комисија за избор кандидата у научна и стручна звања и сл.

Са Катедром за историју Филозофског факултета у Београду је, такође, остварена одређена сарадња. Млади сарадници Института похађају и завршавају постдипломске студије на одјељењу за историју и др.

С Академијом наука и умјетности Босне и Херцеговине остварена је плодна сарадња. Шест сарадника Института: др Здравко Антонић, др Никола Бабић, мр Рафаел Брчић, др Ахмед Хаџировић, др Расим Хурем и др Недим Шарац сарађују у Шестој поткомисији – између два рата, НОР-а и револуције – и др Џевад Јузбашкић и др Нусрет Шехић у четвртој – аустроугарски период – поткомисији Комисије за историју Академије.

Органи управљања, извршни органи, органи руковођења и стручни органи Института обављали су редовне послове према Програму рада и били врло активни током цијеле године. Тако је Радна заједница одржала укупно 14 сједница, од којих четири у проширеном саставу. Захваљујући активности самоуправних органа и стручних служби, Институт је током 1975. године радио без застоја и тешкоћа.

Радна заједница је током године усвојила низ самоуправних споразума на основу којих је Институт постао члан одређене интересне заједнице или је прихватио одговарајуће обавезе које су од интереса за одређену интересну заједницу.

Радници Института су, кад је радна заједница утврдила њихов приједлог, потписали самоуправне споразуме којим су ријешена нека основна питања од интереса за Институт као цјелину и сваког радника. Тако су донесени:

– Самоуправни споразум о расподјели дохотка у Институту за историју у Сарајеву;

– Самоуправни споразум о расподјели личних доходака радника Института за историју.

Поред предњих, Радна заједница је донијела и низ других аката којим је регулисала одређена питања за рад Института.

Највиши орган управљања Инститutom је Радна заједница као цјелина. Предсједник Радне заједнице је др Ахмед Хаџировић, виши научни сарадник, а замјеник предсједника Невенка Бајић, стручни савјетник. Кад Радна заједница разматра питања од посебног друштвеног интереса, њеној сједници присуствују и пуноважно одлучују и представници друштвене заједнице.

Представници друштвене заједнице су:

I Именовани од Скупштине СР БиХ:

1. Данијел Чулина, друштвено-политички радник у ЦК СК БиХ,

2. Зора Соломон, Савјетник у Републичкој конференцији савеза синдиката БиХ.

II Делегирани од стране:

а) Филозофског факултета у Сарајеву – др Милан Васић, ванредни професор,

б) Друштва историчара Босне и Херцеговине – мр Томислав Краљачић, асистент Филозофског факултета у Сарајеву и

ц) Републичке заједнице за научни рад – мр Илијас Хаџибеговић, асистент Филозофског факултета у Сарајеву.

Радна заједница има Извршни одбор, који сачињавају:

Предсједник:

Мр Рафаел Брчић, виши стручни сарадник,

Чланови:

1. др Никола Бабић, виши научни сарадник, директор Института,
  2. мр Ибрахим Карабеговић, асистент
  3. Ненад Марјановић, висококвалификовани радник и
  4. Жељка Врдољак, библиотекар.
- Институт има Научно вијеће од тринаест чланова које сачињавају:

Предсједник:

др Нусрет Шехић, виши научни сарадник,

Чланови:

1. др Здравко Антонић, виши научни сарадник,
2. др Никола Бабић, виши научни сарадник, директор Института,
3. Невенка Бајић, стручни савјетник,
4. др Боривоје Човић, сарадник Земаљског музеја Сарајево,
5. др Лука Ђаковић, директор НИП »Задругар«, Сарајево,
6. Проф. др Милорад Екмечић, редовни професор Филозофског факултета у Сарајеву,
7. др Ахмед Хаџировић, виши научни сарадник,
8. др Адем Ханџић, сарадник Оријенталиог института у Сарајеву,
9. др Џевад Јузбашић, научни сарадник,
10. мр Ибрахим Карабеговић, асистент,
11. др Недим Шарац, научни савјетник и
12. мр Паво Живковић, асистент.

Драго Боровчанин